

CURE

<http://www.fondacijacure.org>

PITCH
WISE

Izveštaj sa osamnaestog PitchWise festivala ženske umjetnosti i aktivizma 2023.

u organizaciji Fondacije CURE u Sarajevu

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

LIČNA KARTA
ЛИЧНА КАРТА
OSOBNÁ ISKAZNICA
IDENTITY CARD

IME/ИМЕ/
NAME
Pitchwise,
Festival ženske umjetnosti i aktivizma

MJESTO ROĐENJA/MJESTO ROĐENJA/
PLACE OF BIRTH
Sarajevo, Historijski muzej BiH

GODINA ROĐENJA/ГОДИНА РОЂЕЊА/
DATE OF BIRTH
2006

GODINA REALIZACIJE/
ГОДИНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ/
YEAR OF EST.
18

POTPIS/ПОТПИС/
SIGNATURE
PitchWise

Festival ženske umjetnosti i aktivizma
07. do 10. septembar 2023. | Historijski muzej BiH

PitchWise

Festival ženske umjetnosti i aktivizma

07. do 10. septembar 2023. | Historijski muzej BiH

O PitchWise festivalu:

Fondacija CURE organizovala je osamnaesti Festival ženske umjetnosti i aktivizma PitchWise (PW) koji je počeo u četvrtak, 7. 9. 2023. godine u 18 sati, a završio 10. 9. 2023. godine u poslijepodnevним satima. Ovogodišnji program održavao se u prostoru Historijskog muzeja BiH i na ulicama Sarajeva.

Veoma smo ponosne i sretnе što smo ove godine ugostile više od 300 osoba (registrovanih u toku četiri dana Festivala pored volonterki i organizatorki) kao i još oko 200 osoba koje su dolazile na noćni program PW-a. Učesnici/e su bili/e iz lokalne zajednice, svih dijelova Bosne i Hercegovine i regije (Srbija, Hrvatska, Slovenija, Crna Gora, Kosovo, Njemačka). U sklopu ovogodišnjeg programa predstavilo nam se oko 70 umjetnica, teoretičarki, aktivistkinja i feministkinja.

U osmišljavanju i organizovanju ovogodišnjeg PitchWise festivala učestvovalе su Jadranka Miličević, Selma Hadžihalilović, Stela Kovačević, Saša Radulović, Medina Mujić, Vedrana Frašto, Denija Hidić, Sanda Udovčić, Lana Klasić, Enida Čamdžić i mnogobrojne volonterke, prijateljice, aktivistkinje i partnerice u različitim projektima.

2023. godine Fondacija CURE obilježila je i proslavila punoljetstvo PitchWise festivala ženske umjetnosti i aktivizma! Da, dobro ste pročitali - PW je odrastao i mi smo proslavile PitchWise-ov 18. rođendan! Ovo je bila posebna godina za nas jer smo kao festival sazrele u jedinstveno iskustvo koje pruža nezaboravne trenutke i nevjerovatan doživljaj.

Fotografija Almire Mehić

Kao i svake godine, članice Fondacije CURE imale su veliku podršku tima volonterki koje su posvetile svoje vrijeme, energiju i pomogle da se Festival održi bez bilo kakvih problema. Ove godine smo imale 16 volontera/ki i ovim putem im se zahvaljujemo poimenično na učešću: Lejla Zulić, Anja

Kozomara, Azra Fazlić, Azra Dilberović, Alma Feriz, Ajša Kočan, Amina Hasanović, Emran Omar Raković, Edina Gugać, Iman Džafo, Benjamin Fazlić, Lamija Hodžurda, Emina Hasanbašić, Petra Bubalo, Džejlja Čiko i Ilma Kovačević.

Posebne zahvale idu Tanji Ćurić za kreiranje vizualnog identiteta ovogodišnjeg festivala. Također, zahvaljujemo Elmi Hodžić koja je bila kustosica izložbe umjetničkih radova na PitchWise-u 2023. pod nazivom: „Ars Feminae“ (umjetnice: Nermina Alić, Elma Alić Šobot, Elma Čaušević Mujezinović, Edita Gazibara, Kasja Jerlagić, Džejlana Karaman Pašić, Maja Matašin, Meliha Teparić i Adrijana Todorović Panjeta). Ovim putem zahvaljujemo i Almiri Mehić, našoj fotografkinji na PitchWise-u.

Fondacija CURE ponosna je i na snažnu medijsku podršku, podršku sestrinskih organizacija, podržavalaca/ki, partnerskih i sestrinskih organizacija, te donatora/ki koji/e su uvidjeli/e koliko je značajno davati podršku ovakvim jedinstvenim feminističkim događajima.

Fotografija Almire Mehić

Osamnaesti PitchWise donio nam je brojne izložbe, kreativne radionice, predavanja, performanse, predstave, promocije knjiga, diskusije, a sve kako bismo prenijele drugačiju priču, priču o izgradnji mira, toleranciji, poštovanju, humanosti i kako bi pružale otpor svim opresivnim politikama.

Fotografija Almire Mehić

Pojašnjenje teme osamnaestog PW festivala

U 2023. godini PitchWise festival je obilježio svoje punoljetstvo u Historijskom muzeju BiH, na istom mjestu kao i one prve godine kada je PitchWise bio inicijativa aktivistkinja Fondacije CURE koje su imale želju da predstave angažovanu, alternativnu i feminističku umjetnost - jedinstven umjetnički koncept u Sarajevu.

Kao što svi/e znamo, punoljetstvo je simbol prelaska iz djetinjstva u doba odraslih. Kada se dogodi da jedan festival koji promovise feminističke i aktivističke vrijednosti proslavi svoje punoljetstvo, to postaje pravi razlog za slavlje!

I upravo to se dogodilo ove godine na našem festivalu! Sazrijevanje festivala donosi i mnoge promjene. S novim statusom punoljetnosti, PW će se još više razvijati i rasti, pružajući još više nezaboravnih trenutaka, pričajući na svoj jedinstven način priče o otporu patrijarhatu. Ipak, punoljetstvo donosi i odgovornost. Naš festival nastaviće pružati sigurno okruženje za sve posjetioce/teljke, s naglaskom na poštovanje svih drugih i drugačijih. Fondacija CURE je posvećena osiguravanju najboljeg iskustva za sve koji/e dođu na naš festival.

Tada, 2006. godine, PW je bio jedinstveno koncipiran, no s vremenom i s različitim kreativnim snagama koje su radile na njegovom osmišljavanju i realizaciji, festival je evoluirao. Brojne osobe bile su uključene u definiranje tema i koncepta festivala, te smo svima njima neizmjereno zahvalne. Uložili/e su svoj trud, znanje, iskustvo i vrijeme kako bi ideja PitchWise festivala ženske umjetnosti i aktivizma opstala - i uspjeli/e su!

Da, festival se programski mijenjao, ali prvobitna ideja koja je vođena potrebom da zauzmemo napušteni i zanemareni javni prostor i da ga preobrazimo u mjesto susreta koje okuplja društveno anagažovane umjetnice, aktivistkinje, teoretičarke, feministkinje i sve osobe zainteresovane za ženska pitanja kako u BiH, tako i u regiji, ostala je ista.

Tokom osamnaestogodišnjeg organizovanja PW-a, Fondacija CURE kreirala je prostor za povezivanje i umrežavanje feminističkog rada i kulture i okupljanje umjetnica i aktivistkinja iz formalnih i

neformalnih ženskih grupa iz BiH, zemalja regije i inostranstva. Ugostile smo preko 5000 društveno anagažovanih umjetnica, aktivistkinja, teoretičarki, feministkinja i braniteljki ženskih prava.

Zato, ove godine, punoljetstvo PitchWise festivala je obilježeno uz centralnu temu:

**ODLUČNE CURE RUŠE PATRIJARHAT - MI TO RADIMO VEĆ 18 GODINA! "GIRL POWER
OVERTHROWING PATRIARCHY - WE'VE BEEN DOING IT FOR 18 YEARS!"**

Fotografija Almire Mehić

Mi, organizatorice PitchWise-a, željele smo pokazati da ženski i feministički pokret postoji na regionalnom nivou i da smo mi dio njega. Zahvaljujući umrežavanju, brisanju granica, kreiranju sigurnog prostora za razmjenu iskustva, davanju i primanju podrške, oduvijek smo pružale i pružaćemo otpor svakoj opresivnoj politici i patrijarhatu. I zbog toga smo i snažne i hrabre i odvažne i, što je najvažnije, odlučne. Naša snaga raste iz svake žene, djevojke i djevojčice bez obzira koliko bile glasne ili tihe, bez obzira da li smo tek digle glas ili to radimo godinama i bez obzira na način na koji dižemo svoj glas.

Festival smo pokrenule:

- vođene potrebom da zauzmemo napušteni i zanemareni javni prostor i da ga preobrazimo u mjesto susreta koje okuplja društveno anagažovane umjetnice, aktivistkinje, teoretičarke, feministkinje i sve osobe zainteresovane za ženska pitanja kako u BiH, tako i u regiji;
- da osiguramo siguran i otvoren prostor za novu generaciju umjetnica i aktivistkinja;
- da nikada ne posustanemo i zahvaljujući solidarnosti i umreženosti sa sestrama širom svijeta stvaramo historiju otpora kako bi sve žene bile ravnopravno tretirane.

Osnovni cilj PitchWise festivala kao ideje i zajednice osoba koje rade ka uspostavljanju ravnopravnosti spolova i rodova jeste činiti i promovisati pozitivne promjene u direktnom okruženju kroz angažovanu umjetnost i aktivizam.

Politička pozicija Fondacije CURE iza koje nastaje PW predstavlja našu osnovnu prizmu djelovanja kroz feministički aktivizam usmjeren na pokretanje pozitivnih društvenih promjena. PW je ukorijenjen u ideji da transformativna moć umjetnosti potiče i osnažuje individu u da pozitivno promijeni kako sebe tako i svoje okruženje. Politički angažovanu umjetnost razumijemo kao kreativni proces propitivanja, razotkrivanja, analize, transformacije, dekonstrukcije vlastitih pozicija i uloga u društvu, unutrašnjih stanja i pitanja identiteta u raznolikom spektru kako ih poznajemo u stvarnosti.

Zahvaljujući energiji koju dobijamo na PitchWise festivalima, članice Fondacije CURE i volonterke snažno su motivisane da nastave raditi na pozitivnim društvenim promjenama u svom okruženju.

Fotografija Almire Mehić

Otvorenje PitchWise festivala

Na otvorenju PitchWise festivala skrenule smo pažnju na historijski kontekst i važnost organizovanja festivala ženske umjetnosti i aktivizma u BiH. Isto tako, osvrnule smo se i zahvalile svim organizatorkama PitchWise festivala, svima onima koji su kreirali vizuelne identitete za sve ove godine organizovanja festivala, zahvalile smo se volonterkama, Upravnom odboru Fondacije CURE koji je bio podrška u implementaciji festivala, donatorima/kama i podržavaocima/teljicama festivala.

Tom prilikom željele smo da skrenemo pažnju da smo zahvalne na svaki trenutak, svaku umjetničku eksploziju, svaku diskusiju, i to da je PitchWise rastao s našim našim nevjerovatnim sudionicama i sudionicima.

Tokom obraćanja na otvaranju festivala, Fondacija CURE iskreno se zahvalila na podršci, energiji i entuzijazmu uloženi u ovaj festival. Ideje, snaga, znanje i predanost ostavili su neizbrisiv trag na PitchWise, a prisutnost i doprinos svih učesnika/ca učinili su svaki trenutak vrijednim.

Kako je teklo otvorenje možete pogledati na FB stranici Fondacije CURE na linku: https://www.youtube.com/watch?v=eS_TpByZdqQ

Fotografija Almire Mehić

PitchWise PREDAVANJA I PANELI

PANEL *Rodno zasnovano nasilje - mijenjanje pravila i praksi - pregled stanja u BiH, Srbiji, Hrvatskoj i Crnoj Gori*

Na panelu su učestvovala Tena Sambolić Petrišić i Vendi Keserica (CESI), Jelena Memet i Selena Simić (Alternativni centar za devojke), te Maja Šenk (aktivistkinja i istraživačica), a cjelokupnim procesom moderirala je Medina Mujić. Panel je proizašao kao rezultat publikacije pod nazivom *Rodno zasnovano nasilje - mijenjanje pravila i praksi - pregled stanja u BiH, Srbiji, Hrvatskoj i Crnoj Gori koja je izrađena u sklopu projekta Uproot Gender Based Violence (Iskorijenimo rodno zasnovano nasilje)*. Na panelu su predstavljeni priručnik i rezultati koji su proizašli iz njega, a fokus je bio na analizi rodno zasnovanog nasilja u četiri države s naglaskom na njegovom sprječavanju i prevenciji. Na panelu je raspravljano o uzrocima i posljedicama rodno zasnovanog nasilja, dijelila su se iskustva te davale preporuke za pružanje odgovarajuće zaštite preživjelima. Razgovarano je i o *online* nasilju, patrijarhatu te o okruženju koje četiri države podupiru, potičući nasilje kroz nedostatak osude i adekvatnih sankcija.

Panel možete pogledati na FB stranici Fondacije CURE na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=va24TdZxg4Y>

Fotografija Fondacije CURE

PANEL *Sestre autsajderke ruše patrijarhat!*

Na panelu su govorile Amina Imamović (Sarajevski otvoreni centar), Dženeta Agović (Impuls Tutin), Tihana Bertek (Vox Feminae), Tea Hvala (Mesto žensk, Rdeće zore i Deuje babe), Jelena Višnjić (BeFem produkcija), a cjelokupnim procesom moderirala je Vedrana Frašto. Panelistkinje su predstavile svoje organizacije, programe i festivale koje organizuju i realizuju, a tiču se ženskih i LGBTIQ prava. Zajedničko im je da festivali imaju važnu ulogu u podizanju svijesti o izazovima sa kojima se žene i marginalizovane grupe suočavaju, pružaju sigurni prostor za izražavanje i povezivanje, te promovišu napredak prema većem razumjevanju i prihvatanju u društvu. Na panelu je diskutovano o sestrama autsajderkama, rušenju patrijarhata, uloga aktivizma u društvu, o empatiji i solidarnosti, uticanju na društvenu svijest i na koji način festivali doprinose svim gore navedenim aspektima.

Panel možete pogledati na FB stranici Fondacije CURE na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=swGY0lWTB28>

Fotografija Almiere Mehić

PANEL Raširi krila djevojčice

Na panelu su govorile dr. Sabina Veladžić (UNSA - Institut za historiju), Masha Durkalić (aktivistkinja i ko-kreatorka #ŽeneBiH), Anela Hakalović (Bajkologija) i Nejla Đonko (kreatorka sadržaja na društvenim mrežama), dok je cjelokupnim procesom moderirala Selma Hadžihalilović. Govornice su predstavile svoje radove: zbornik *Zamišljanje žene. O ideološkim i kulturnim konceptima ženskog roda u povijesti Bosne i Hercegovine* (Heinrich-Böll-Stiftung/Fondacija Heinrich Böll, Sarajevo), #ŽenaBiH, kao i cjelokupnu produkciju Bajkologije. Na panelu su prenesene priče i iskustva o pričama o feminizmu, o nepostojanju žena kao kreatorki socio društvenih konstrukata u regiji, ali isto tako i o ženama i djevojčicama koje su pružale otpor socio-društvenim normama, o književnim djelima, te pričama i narativima koje prenosimo djevojčicama.

Panel možete pogledati na FB stranici Fondacije CURE na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=ygsTU6UdNk>

Fotografija Almiro Mehić

PitchWise DOKUMENTARNI FILMOVI

Na ovogodišnjem PitchWise festivalu upriličena je projekcija dokumentarnih filmova: *Ja bi' da to imam doma* u režiji Ane Opatić i Noaha Kraljevića i *Miris kruva* u produkciji Udruge Domine. Nakon prikazivanja, uslijedila je diskusija.

U dokumentarnom filmu *Ja bi' da to imam doma* devet protagonista i protagonistkinja progovara o svojim iskustvima s doživljenim *bullyingom*, diskriminacijom i nasiljem. Ideja filma bila je okupiti pripadnike i pripadnice LGBTI zajednice u najširem smislu - tako da su zastupljena „sva slova akronima“ te osobe različite dobi i iskustava - osobe koje su doživjele vršnjački *bullying* i nasilje zbog svog rodnog identiteta i izražavanja, osobe koje su doživjele porodično nasilje zbog svoje seksualne orijentacije, osobe koje su doživjele fizičke napade na javnim mjestima, te osobe koje su zbog neprihvatanja okoline pokušale suicid. Protagonisti i protagonistkinje filma različitih su dobnih skupina, društvenih pozadina i geografskog porijekla, a samim time i različitih iskustava u kontekstu bivanja pripadnicima LGBT+ zajednice u Hrvatskoj.

Fotografija Almile Mehić

Istraživanje i snimanje filma *Miris kruva* o iskustvima žena pripadnica srpske nacionalne manjine s područja općine Biskupija kod Knina, tačnije o njihovom životu, prije, za vrijeme i nakon rata devedesetih godina prošlog stoljeća nastalo je u okviru istoimenog projekta Udruge Domine. Projekt se bavi životom u lokalnoj zajednici koju većinom čine Srbi i Srkinje s područja općine Biskupija kod Knina. Njihov život analiziran je kroz sociološko istraživanje metodom životnih priča triju žena. Ove žene pričaju o svom životu tokom dokumentarnog filma koji također prikazuje rad žena u zajednici. Žene povezuje iskustvo rata u Hrvatskoj, na području Knina devedesetih, izbjeglištvo i povratak, te činjenica da svojim odabirom načina života i rada čine suživot u multietničkoj zajednici mogućim i održivim.

Fotografija Almire Mehić

PitchWise RADIONICE

Na ovogodišnjem PitchWise festivalu ženske umjetnosti i aktivizma organizovale smo šest radionica.

Radionicu **Sazrijevanje kroz oblikovanje: Oda ženskoj snazi** vodila je Tatjana Kovačević - Vidović. Učesnice ove radionice imale su priliku da angažovanjem i prigušivanjem čula vida, mirisa i okusa istraže sazrijevanje kroz glinu i čulo dodira. Tatjana je diplomirala na Odsjeku za produkt dizajn nakon čega najviše istražuje rad sa keramikom. Osnovala je Udruženje „Tako“ kroz koje nastavlja da promovise rad sa glinom i keramikom.

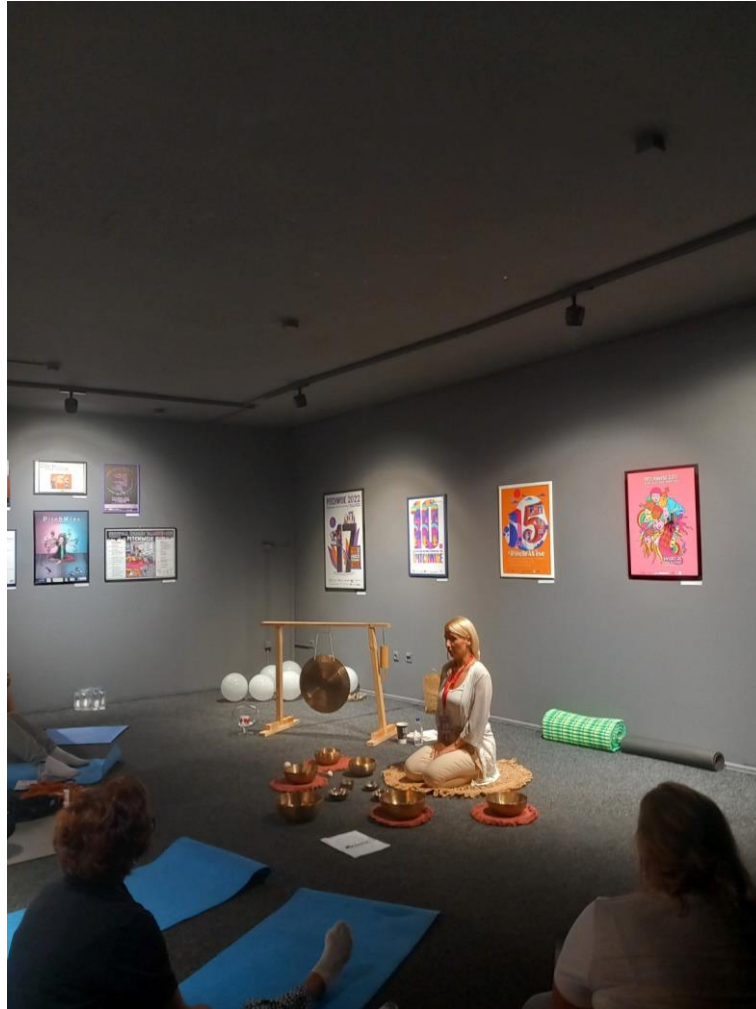
Fotografija volonterki Fondacije CURE

Radionicu *Ispod ledenog brijega - Kako se oduprijeti manipulaciji?* vodila je Ranka Katalinski, magistrica humanističkih nauka i specijalistkinja traumatske psihologije. Odupiranje manipulaciji medija, porodice, prijatelja/ica, saradnika/ca i partnera/ki je teško. Teško je zbog naših prethodnih negativnih iskustava, zbog pretrpanog emocionalnog prtljaga. Teško je jer nam nedostaju vještine ili mogućnosti da odreagujemo kako treba. Teško je zbog straha od posljedica koje bi uslijedile ako nešto preduzmemo. Metafora sa ledenim brijegom može nam pomoći da osvijestimo i razumijemo vlastite nesigurnosti i osjetljive tačke. Na radionici su se učesnici/ce su se upoznali/e s važnim ličnim temama iz novih perspektiva.

Fotografija Almire Mehić

Radionicu *Buđenje ženskog tijela kroz zvuk* vodila je Milica Vujović. Učesnice radionice imale su priliku da pojme na koji način muzika utiče na naše tijelo, mozak i emocije. Način na koji je Milica osmislila *zvučnu kupku* - meditaciju uz zvuke gonga i tibetanskih zdjela omogućio je učesnicama da prožive emocije spoznaje i slična osjećanja, a pri tome oslobodile su svoj um i tijelo od svakodnevnih stresova.

Fotografija volonterki Fondacije CURE

Radionicu ***Feminizam iz teretane - koncept održivog treninga iz feminističke perspektive*** vodila je Hristina Cvetinčanin Knežević. Hristina je vlasnica Instagram profila „Feminizam iz teretane” koji funkcioniše kao potpuno neprofitni, aktivistički projekat fokusiran na ideju unaprjeđenja fizičkog i mentalnog zdravlja putem koncepta feminističkog treninga. Na radionici, učesnice su imale priliku čuti više o samom konceptu, te o feminističkom obrazovanju kroz djela na terenu.

Fotografija Almire Mehić

Radionicu **Kurs samoodbrane** vodila je Emina Heganović, a priključile su joj se i njene kolegice. Emina u BJJ Areni trenira ženski tim, prvi ovakve vrste, a trening se odvija isključivo u ženskoj atmosferi. Učesnici i učesnice ove radionice imali/ su priliku da kroz pokrete i praktične vježbe nauče osnove samoodbrane.

Fotografija Almire Mehić

Radionicu *Plesom do senzualnosti* vodila je Mia Kešetović. Mia se trenutno bavi, unaprjeđuje i drži treninge latinoameričkih plesova u Banjaluci. Na ovoj radionici učesnice su imale priliku da otkriju čari latinoameričkih plesnih pokreta.

Fotografija Almire Mehić

Radionicu *Politička pička* vodila je Selma Hadžihalilović. Radionica je propitkivala populacione politike na Balkanu iz feminističke i aktivističke perspektive. U kulturi u kojoj se glorificira Majka i samo majčinstvo kao profil Savršene Žene, postavlja se pitanje kakav je odnos feministkinja i aktivistkinja prema društvenoj ulozi majke, ali i samom majčinstvu.

Koliko je slobodna volja svake žene zaista Slobodna u procesu donošenja odluke o samom majčinstvu, i da li zaista svojom slobodnom voljom donosimo tu odluku? Da li imamo prostora, ali i podršku da donesemo odluku o tome da li ćemo uopšte biti majke, na koji način, sa kim, u kojoj životnoj dobi - ili ne želimo uopšte biti Majke? Kako biti odgovorna prema samoj sebi? Kako se zalagati za redefinisane društvene percepcije savremene porodice, i šta je savremena porodica uopšte?

Fotografija Almirė Mehıć

PitchWise PREDSTAVE

PREDSTAVA Devojčice u režiji Milene Minje Bogavac

PREDSTAVA „Devojčice” kreirana je kroz višemjesečni, umjetnički, edukativni i istraživački proces. Koautorke i izvođačice ovog komada pričaju svoje lične priče, u svoje ime. One nisu profesionalne glumice, već djevojke koje koriste pozorište da podijele svoja iskustva i zapažanja o ženskom odrastanju u današnjoj Srbiji. Ovo je intimistički, lični i feministički komad koji pod reflektore donosi autentične priče. U ovoj predstavi, deset djevojaka ispituje granicu između ličnog i političkog, umjetnosti i aktivizma. Predstava je nastala u okviru projekta „SUPERGIRLS: Devojke mogu sve“ Centra E8, uz podršku Evropske unije i Agencije Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena (UN Women). Reflektor teatar je društveno angažovano pozorište, osnovano 2012. godine, u okviru omladinske organizacije Centar E8. Za prvih deset sezona, producirali su petnaest predstava izvedenih u šesnaest država, šezdeset gradova i desetak sela Srbije. Rade sa mladima i za mlade, na predstavama koje povlače znak jednakosti između umjetnosti i aktivizma. Zovu se Reflektor teatar jer žele da prave predstave koje bacaju svjetlo na važne društvene fenomene.

Fotografija Reflektor teatar

PitchWise PERFORMANSI

Sluškinjina priča, Domine

Zahvaljujući Udruzi Domine izveden je ulični performans u Sarajevu pod nazivom „Sluškinjina priča” kojim je upozoreno na važnost davanja slobode izbora i zaštite ženskih prava u regiji. Svojim izlaskom na ulice, učesnice performansa, odjevene u haljine iz popularne serije „Sluškinjina priča”, ukazale su na odnos u kojemu žene šute i trpe i tretiraju se kao maternice.

Fotografija Almiro Mehić

Upozorenje prije nego što je kasno, Centar ženskih prava Zenica

Centar ženskih prava je pravno-zagovaračka organizacija posvećena unaprjeđenju položaja žena i djece u svim društvenim odnosima. Upozoravaju na femicid već gotovo deceniju. Performansom propituju da li se dovoljno govori o ubijenim ženama. Femicid, ubistvo žena, ne dešava se iznenada. „Ubiću i sebe i tebe...“, „Nikad te neću ostavit na miru...“ i druge prijetnje i zastrašivanja prečesto su olako shvaćene od institucija koje su dužne pružiti zaštitu žrtvi i adekvatno kazniti počiniocce, nasilnike, zlostavljače..., a to ne čine. Svi/e moramo djelovati prije nego bude kasno!

Performans vatrom

Zahvaljujući dugogodišnjoj članici Fondacije CURE Saši Radulović učesnici/e su imali/e priliku pogledati performans vatrom. Performans vrćenja vatrom je impresivna i uzbudljiva umjetnička forma koja zahtijeva veliku vještinu i hrabrost izvođačice. U ovom performansu, umjetnica je koristila rekvizit poi i izazvala je nevjerovatno fascinantne vizualne efekte. Publika je oduševljeno posmatrala performans s vatrom, te je ova izvedba bila jedinstvena i nezaboravna.

Fotografija Almirė Mehić

PitchWise MUZIKA

U nastavku teksta govorimo o muzičarkama koje su nastupale tokom festivala.

Lana Hamza&Bend

Lana Hamza rođena je u Sarajevu gdje je u mladosti počela pjevati i svirati klavir. Sa svojim snažnim energičnim karakterom odlučila je formirati bend s nekim od najboljih sarajevskih muzičara. Kroz godine su izgradili impresivan repertoar popularne muzike koju izvode na svoj jedinstven način. „Muzika je dio moje duše, moj život, moje biće. Osjećaj kada sa svojim bendom postignem željeni zvuk, žlijeb i energiju, jednostavno moram podijeliti s ljudima.”

Fotografija Almire Mehić

Berna Balić postala je članicom hora „Princess krofne” i osvojila je nagrade na dva dječja festivala još kao djevojčica. Godine 2016. imala je priliku nastupiti u predstavi „Otkrivanje žene” koju je režirao Haris Pašović. Kao najmlađa izvođačica, sudjelovala je u projektu „Indexi i prijatelji” 2013. godine u Sarajevu. Nastavila je s istim projektom 2017. godine u Beogradu (Sava Centar), Zagrebu (Lisinski) i ponovno u Sarajevu (Dom mladih). Godine 2018. postala je glavni vokal benda „Mirza i Panduri”. 2019. godine, kao članica grupe „Indexi”, nastupila je na rock maratonu „Izvan vremena za sva vremena”, koji je organizovao Želimir Altarac Čičak. Tokom 2020. godine snimila je svoj prvi maxi singl „San za dan” u produkciji PGP RTS-a.

Fotografija Almire Mehić

Anita Šunjić

Muzički put mostarske kantautorke Anite Šunjić počeo je u jednom tržnom centru u Zvorniku 1990. godine, kada je kao dvogodišnjakinja ugledala gitaru - igračku u jednom od izloga. Mnogo ozbiljnija priča desila se u njenoj 18. godini života kada su tri Mostarke (Ana, Martina i Anita) oformile bend *Venus* koji je postojao pet godina. Prvi put nastupa kao samostalna autorka nakon raspada *Venusa* početkom 2012. godine. Izdvajamo njeno učešće na: Art Femine 8, Festival feminističkog aktivizma i umetnosti Niš, Old Town Street Fest Mostar, Open City Mostar, Festival Pitchwise Sarajevo, a tu su i Mostarska liska, Festival ženskog aktivizma i stvaralaštva „Planeta Ženera” Konjic Advent u Mostaru. 2022. godina je protekla u znaku novog singla „Ostavi trag“.

Fotografija Almire Mehić

PitchWise IZLOŽBE

U periodu od 7. do 10. 9. 2023. godine u Historijskom muzeju BiH postavljeni su umjetnički radovi u sklopu izložbe *Ars Feminae* kustosice Elme Hodžić.

GUERRILLA GIRLS su se na ovogodišnjem PW premijerno predstavile sa simboličnim radom: *Svijet treba novo oružje: Estrogensku bombu.*

guerrillagirls.com

facebook.com/guerrillagirls | twitter.com/guerrillagirls | instagram.com/guerrillagirls

Tokom trajanja festivala predstavljena je aktivistička historija prethodnih PW festivala u vidu izložbe PW plakata, fotografija i majica.

Fotografija Almirė Mehić

Tekst o izložbi i konceptu *Ars Feminae* napisala je Elma Hodžić.

ARS FEMINAE ODLUČNE CURE RUŠE PATRIJARHAT!

Ove godine Festival Pitchwise slavio je punoljetstvo - 18 godina kolektivnog promišljanja o umjetnosti, društvu, kulturi. Izložba *Ars Feminae* je koncept po kojem se u jednom prostoru u dijaloški format stavljaju izložbe bosanskohercegovačkih umjetnica čiji radovi propituju naše društvo. Nisu ovo izložbe koje isključivo kritičkim glasom tretiraju probleme, već je u pitanju rezime potencijalnih rješenja, pojašnjenja, duhovitih ogoljavanja, intimnih šaputanja, iskrenih i odvažnih obraćanja. Koncept *Ars Feminae* nije podložan izazovu usklađivanja ženskih glasova, već je riječ o hibridnoj koegzistenciji različitosti!

„Postoji glasna tišina koja se čuje u muzejima“, kažu čuvene umjetnice i aktivistice okupljene pod okriljem grupe Guerilla Girls. Brojne su bolne tišine, naročito u bosanskohercegovačkim muzejima. Međutim, ta glasna tišina nastaje i zbog diskrepancije u rodnim pozicijama našeg društva. Ova izložba slavi povratak na likovnu scenu žena/umjetnica koje se bore sa teretima različitih životnih uloga i pozicija, ohrabruje prve korake mladih umjetnica, te bodri seniorke koje iza sebe imaju godine stvaralaštva i rada.

Fotografija Almiere Mehić

Kroz *Ars Feminae* propituje se odnos tradicije i slobode po dva principa. Prvi je princip inkluzije, oslanjanja na tradiciju kroz korištenje tradicionalnih medija i tehnika u koje se, potom, interveniše različitim mehanizmima osavremenjavanja. Drugi princip je inverzija: podrazumijeva odbijanje djelovanja u ustaljenim društvenim normama likovnog jezika. Ovakav princip podrazumijeva interveniranje u postupke i poslove koje je patrijarhat prisvojio i etiketirao „muškim“, težeći dekonstrukciji mitova i zabluda o rodnim ulogama/poslovima/zanatima/znanjima. Ova izložba pokazuje kako su tanane društvene granice i ruši zablude o muškim i ženskim poslovima.

Kroz *Ars Feminae* predstavljene su sljedeće izložbe:

Nermina Alić - *Luna*

Elma Alić Šobot - *She*

Elma Čaušević Mujezinović - *Pruži ruku!*

Edita Gazibara - *Oltar prirode*

Kasja Jerlagić - *Pucanje po šavovima*

Džejlana Karaman Pašić - *Sloboda je ženskog roda*

Maja Matašin - *Fe*

Meliha Teparić - *Naša zemlja*

Adrijana Todorović Panjeta - *SVOJA*

Guerrilla Girls - *The Estrogen Bomb*

Najbolji način da predvidimo budućnost jeste da je stvaramo. I da stvaramo svaki dan. Odlučno! Odlučni i hrabri ljudi (ne samo cure) ruše svaki diskriminirajući poredak. Neka nam ova izložba bude kormilo u izgradnji pravednijeg društva u kojem ćemo svi imati priliku da ostvarimo puni potencijal vlastitog bića!

Fotografija Almire Mehić

PitchWise REFLEKSIJE

Refleksije volonterki koje dijelimo sa vama:

Petra: „Kao volonterka na PitchWise festivalu, imala sam priliku da doživim izuzetno inspirativno iskustvo. Upoznala sam mnogo divnih ljudi čija me pozitivna energija inspirisala i motivisala tokom cijelog događaja. Festival je bio bogat raznovrsnim aktivnostima, uključujući panele i radionice koje su nudile duboka saznanja i razmjenu ideja. Imala sam priliku da učestvujem u organizaciji ovih aktivnosti i pružim podršku učesnicima, što mi je omogućilo da steknem vrijedna iskustva u timskom radu i organizaciji događaja. Ono što će mi najviše ostati u sjećanju jeste atmosfera na festivalu. Pozitivna energija i entuzijizam svih prisutnih bili su zarazni. Ovaj festival me je podstakao da se angažujem u zajednici i da vjerujem u snagu pozitivnih promjena koje možemo zajedno ostvariti. Volontiranje na PitchWise festivalu je za mene bilo ne samo prilika da doprinesem organizaciji događaja, već i da se lično razvijem i inspirišem za buduće angažmane u sličnim projektima. S radošću ću se sjećati ovog svog volonterskog iskustva.“

Fotografija volonterki Fondacije CURE

Benjamin: „Ovo je prva godina u kojoj sam bio volonter i moji utisci su pozitivni. Organizacija je bila na vrhunskom nivou, a tome su u velikoj mjeri svoj doprinos dali i volonteri/ke. Vrhunac festivala je definitivno bio panel o rodno zasnovanom nasilju gdje smo pričali o ovom ozbiljnom problemu sa kojim se susrećemo u našem društvu. Moj lični favorit je bila predstava Djevojčice gdje je na zabavan, ali edukativan način ispričana priča o odrastanju jedne djevojčice odnosno na šaljiv način su prikazane brojne situacije sa kojima se žene susreću u svom svakodnevnom životu. Iskreno se nadam da sam svojim primjerom podstakao druge muškarce da se u budućnosti više aktiviraju i da ćemo u budućnosti imati više muških volontera.“

Emina: „Moje iskustvo kao volonterke na ovogodišnjem festivalu mogu opisati jednom riječju, a to je *magično*. Zaista je bila velika inspiracija na jednom mjestu čuti sva ta iskustva jakih žena koje su došle da podrže jedna drugu s obzirom na sva dešavanja. Mogu reći da sam naučila dosta toga, paneli su toliko bilo kvalitetni, a isto tako sam upoznala nove ljude i na neki način me obradovalo da smo svi došli tu da bodrimo jedne druge. Radujem se sljedećoj godini, jer znam da Fondacija CURE nikada neće iznevjeriti.“

Fotografija Almire Mehić

Džeja: „PitchWise, feministički festival, bio je duboko dirljivo i osnažujuće iskustvo. Slavio je talente žena u muzici, umjetnosti i aktivizmu, baveći se važnim feminističkim temama koje su važne za zajednicu. Atmosfera je bila jedinstvena i inkluzivna, sa radionicama koje su jačale solidarnost među učesnicima. Na kraju, PitchWise me inspirisao i motivisao da podržim tekuću borbu za rodnu ravnopravnost. Pokazalo se da umjetnost i muzika mogu biti moćni alati za društvene promjene, čineći ih nezaboravnim i transformativnim događajem.“

Azra: „Kao volonterka na većini manifestacija u našem gradu s pravom mogu reci da je PitchWise opravdao svoje punoljetstvo. Događaji poput ovog trebali bi postati svakodnevica i više medijski praćeni jer ono što ovaj festival promovira i za šta se zalaže zaslužuje da čuje veći broj građana/ki. Pored cijelog programa, prilika da uživo razgovaram sa većinom izlagačica i čujem njihove inspirativne priče me je posebno fascinirala. Ne mogu ni zamisliti kakav će tek festival biti naredne godine.“

Lamija: „Drago mi je da je moje prvo volontersko iskustvo bilo upravo na ovom festivalu. Zadovoljstvo mi je bilo upoznati i družiti se sa ostalim volonterima/kama, te se nadam da smo svojim trudom omogućile da festival protekne svom punom sjaju.“

Iman: „PitchWise festival mi je zaista donio mnoga lijepa iskustva i poznanstva. Organizacija je tako dobro odrađena i svi se trude da doprinesu i pomognu novim volonterima/kama u ispunjavanju mnogih i zanimljivih zadataka.“

Fotografija Almiri Mehčić

Utisci učesnica

„Vratila sam se kući puna utisaka sa Pičvajza. Svaka vam čast na ukupnoj organizaciji, kvalitetu izvođenja i veoma kreativnom programu. Što se mene tiče, zaslužile ste čistu peticu i niste uzalud postale punoljetne u ovom festivalu ženskog izražaja. Pusa svima.“, Mira Vilušić, Tuzla

„18. PitchWise donio je nova iskustva, prijateljstva, znanja. Hvala Fondaciji CUREsto sam bila dio ove manifestacije.“, Nihada Pepić, Tuzla

Fotografija Almire Mehić

„Trebaju mi reći da opišem sve ove CARICE!

Hvala cure!

Bosna i ja...ljubav do neba! ❤️❤️❤️❤️🥰🌟🌟”, Pravda Božović Vučinić, Kosovska Mitrovica

„Ženska aktivistička regionalna mreža solidarnosti, društvenog aktivizma, hrabrosti i odlučnosti, jedinstvena je, iz dana u dan sve je veća i sve jača. Hrabro i odlučno. Sve za jednu, jedna za sve ❤️ Žene su nama popločale pute, a mi ih nastavljamo popločavati, kako bi one što će doći poslije nas stigle što lakše, što dalje i cilju što bliže. Divno je biti nekome nešto 🤝❤️.”, Zehida Bihorac Odobašić

PitchWise VIDLJIVOST

Fondacija CURE je u 2023. godini omogućila da dokumentujemo PitchWise festival ženske umjetnosti i aktivizma. Zahvaljujući tehnologiji, osobe koje nisu mogle doći na PitchWise ipak su mogle prisustvovati festivalu jer su svi paneli i većina festivalskih događaja bili pokriveni live streaming-om.

Analiza live stream-a PitchWise festivala 2023. godine samo u 15 dana nam je pokazala da je četiri (4) live stream-a pregledalo preko 500 osoba, te da imamo ukupno 1700 *reachova* na dan 22.9.2023.

Analiza FB stranice pokazala je da je u prethodnom periodu 11 postova vezanih za PitchWise festival ženske umjetnosti i aktivizma imalo doseg od 20 700.

Za pregled promotivnog materijala, molimo vas da pogledate dokumente u prilogu pod nazivom „Prezentacija promotivnog materijala“.

Hvala svim prijateljicama, aktivistkinjama, donatorkama i volonterkama koje su omogućile da se održi 18. PITCHWISE FESTIVAL ŽENSKE UMJETNOSTI I AKTIVIZMA u Sarajevu!

Fotografija Almire Mehić